

Jaarrede 401^e Algemene Vergadering van Bestuur, 14-06-2021, gehouden door Teddy van der Burg, voorzitter CoZa

Geachte dames en heren,

Bijna kunnen we weer gewoon naar buiten, gewoon naar een terras of restaurant, afspreken in grotere gezelschappen, gewoon weer naar onze werkplek.. En ook kunnen we weer gewoon naar onze kerk.

En dat dit gewoon weer naar de kerk gaan, zo'n eerste keer ook weer een bijzondere beleving biedt, mag het volgende duidelijk maken.

Ik zag een filmpje van de eerste dienst, afgelopen zondag, in de Vrijburg, onze samenwerkings gemeente in Amsterdam. Dat leverde mooie beelden op en voor zich sprekende reacties van de kerkgangers en predikant. De predikant was blij, dat de tijd van preken tegen lege stoelen voorbij is en genoot van de echte verbinding. De kerkgangers waren blij om weer in de rust van het huis dat de kerk beidt, te luisteren naar de preek en met elkaar zij het zachtjes te zingen.

Een verrassende reactie had Mevrouw Polona Offerhuis, lid van de gemeente, toen haar werd gevraagd hoe zij deze eerste kerkdienst had ervaren. Ze antwoorde: "Ik vond het geweldig; Gewoon weer het gevoel van gemeenschap en ik had ook het gevoel dat de woorden die tot ons kwamen, dat die veel echter waren dan vanaf zo'n **plastic raampje!**"

Waarvan akte en ongetwijfeld voor velen van u zo herkenbaar!

Laten we ervan uitgaan dat de tijd van dit plastic raampje achter ons ligt en we terugkeren naar onze gewone vormen van samenkomst. Tegelijk is dat ook wel de vraag. Zullen we wel terugkeren naar hoe het was of zitten we, versneld door de crisis, in een transitie naar het zijn van een hybride geloofsgemeenschap, waar fysiek en virtueel bijeenkomen de norm wordt. Het antwoord hierop lijkt met een ja te moeten beantwoord. En zien we daar tegen op? Integendeel: we hebben ervaren dat de digitalisering ons ook veel kansen biedt. Sterker nog, we zijn het net aan het ontdekken en er is nog zoveel meer uit te halen. Daarvan ben ik overtuigd.

U weet van het succes van de eerste serie online diensten gestart in het vorige voorjaar. Dat succes heeft zich, zij het in bescheidener kijkcijfers op Youtube en andere sociale media waar wij actief zijn, goed doorgezet. Hoewel de piek aan kijkers in de eerste Corona golf later niet meer werd gehaald, bereiken we per saldo heel veel meer mensen via de diensten van de individuele gemeentes en de landelijke diensten met Kerst en Pasen, dan dat wij ooit in onze kerk hebben zitten.

Bovendien 'zingen' dergelijke plastic raam - diensten veel langer na vanwege hun eindeloze beschikbaarheid.

En dat we anderen bereiken werd ook duidelijk toen de redactie van KRO NCRV ons benaderde om in gesprek te gaan over het gezamenlijk maken van twee TV uitzendingen waarin Jacobine Geel in gesprek ging met een aantal van onze remonstrants predikanten en toonaangevende opiniemakers rondom het thema Polarisatie. En zo rolt het Remonstrantse balletje door en komt van het een het ander, waarbij we aanhaken op relevante maatschappelijke vraagstukken.

Naast deze belangstelling voor ons verhaal en wijze van geloven, is er ook meer belangstelling te zijn vanuit redacties van landelijke media, in het bijzonder de dagbladen. Er lijkt sprake van een behoefte aan hun kant voor duiding en het bieden van perspectief. De media willen andere lagen bereiken en zoeken daarvoor een andere taal, waarover zij niet per se beschikken. Dat ook hier de crisis van invloed is, lijkt bijna zeker.

Waar tot voor een aantal jaar in de media geen aandacht was en zelfs sprake was van aversie tegen alles wat met geloof te maken had, worden wij nu vaker gevraagd vanuit theologische achtergrond te reflecteren op maatschappelijke thema's en gebeurtenissen. Ons thema over polarisatie en de bezinningsbrief die daarover is geschreven eerder dit jaar, was dan ook geen toevallige keuze. We worden nu zelfs pro-actief vanuit de politiek en maatschappelijke organisaties uitgenodigd presentaties te verzorgen.

Maar vanwaar nu die groeiende belangstelling voor christelijke tradities en waarden? Vanwaar die behoefte andere lagen te bereiken? Dit kan niet worden verklaard vanuit de bestaande kerken en haar kerkgangers. Daar zien we immers al heel lang een aanhoudende dalende trend. De groei lijkt veeleer te komen van het zogeheten letsisme. De naam voor een geloof in een onbepaalde metafysische kracht. Een algemene term voor uiteenlopende overtuigingen waarbij mensen aannemen dat er iets is tussen hemel en aarde. Deze groep letsisten laten zich misschien het beste omschrijven als een groep die wel gelooft, maar dit niet meer in een vast traditioneel verband doen en er de voorkeur aan geven dit op een eigen (meer individuele) manier te doen.

Het feit dat een groeiend aantal leden van de Tweede Kamer bij hun benoeming kiezen voor het afleggen van de eed en ook politici steeds opener zijn over het feit of zij gelovig zijn.

Er is dus sprake van een groeiende behoefte om je gedragen te weten. En daar ligt naar mijn mening een geweldige kans voor ons als Remonstranten en onze traditie. Want wij zijn net als een deel van deze groep, ook zoekenden en geloven bij de gratie van het kunnen zetten van vraagtekens.

De grote vraag is wel en is ook best ingewikkeld te beantwoorden: hoe kunnen de zoekenden ons vinden c.q. hoe kunnen wij de zoekenden bereiken.

Tegelijk denk ik dat we al een stukje op weg zijn en onderweg naar die groep. Een weg die we ook bevestigd zien in onze beleidsvisie naar 2030. Het twee sporen beleid, waarvoor we hebben gekozen, zet in op het Van Binnen naar Buiten vanuit onze bestaande gemeenten onder leiding van onze predikanten, die al langer op zoek zijn naar nieuwe vormen van geloven en nieuwe vormen van samenkomen om ook anderen aan de rand van de kerk te inspireren. Daarnaast het kleinere spoor van Buiten naar Binnen, in de vorm van innovatieplekken. Sporen die elkaar kunnen versterken en beiden bijdragen aan de invulling van het remonstrants gedachtegoed in deze tijd. We leggen daarbij de nadruk op predikanten, als verhalen verbinders, inspirators en pastores. Dit alles om toekomstbestendig te worden in relatie met de samenleving.

En dat vermaledijde plastic raampje is ons daarbij meer dan behulpzaam. Het genereert zoveel meer mogelijkheden om naast eigen leden en vrienden, juist ook de letsisten te bereiken.

Ik denk in dit verband ook aan onze digitale AV van Beraad. Wat een succes was dit en hoe mooi zou het zijn om hieraan ook anderen dan de eigen achterban te laten deelnemen. Ik denk ook aan de kans die het plastic raam biedt om onze landelijke leden en vrienden te bereiken en verbinding mee te maken.

Kortom, we hebben de tijd mee: we vormen de stille, weloverwogen, zichzelf niet-overschreeuwende stem, die steeds vaker opvalt in een gepolariseerde samenleving, die steeds vaker wordt opgemerkt en geraadpleegd.

Laten we met vertrouwen en vasthoudend, bemoedigd verder gaan op onze weg, nieuwe kansen benutten en ook de moed hebben soms ook maar gewoon te springen en te proberen. Er komt altijd iets goeds van. We doen dit vanuit het besef dat we het niet alleen hoeven te doen en ons gedragen weten.